

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 37, 2019

Nummer 37, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1892](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1876](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1810](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1878](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1889](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1877](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1881](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1882](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1885](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1880](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1816](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1879](#) 03-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1757](#) 12-11-2019

RECHTSPRAAK

Afwijzing van drie getuigenverzoeken bij beleggingsfraude.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het door de verdediging (voorwaardelijk) gedane verzoek drie personen, onder wie [betrokkene 2], als getuige te horen.

De afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van de getuige [betrokkene 2] is, gelet op hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd – kort gezegd erop neerkomend dat de betrokkenheid van [betrokkene 2] bij succesvol uitgevoerde eerdere projecten en bij het onderhavige project meebrengt dat de hierover van de kant van de verdachte gegeven informatie in onder meer het prospectus, anders dan het hof in zijn vaststellingen heeft aangenomen, op juistheid berust –, zonder nadere doch ontbrekende motivering niet begrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het, gelet op hetgeen de advocaat-generaal in zijn conclusie onder 31 heeft vermeld over de in de hiervoor weergegeven pleitnota genoemde e-mail van 9 januari 2015, ervoor moet worden gehouden dat de verdediging voorafgaand aan de terechtzitting in hoger beroep te kennen heeft gegeven onder meer deze getuige te willen horen, waarna de voorzitter van het hof heeft bericht vooralsnog geen aanleiding te zien om in het verzoek te bewilligen, maar dat het verzoek desgewenst ter terechtzitting zou kunnen worden herhaald.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak ten aanzien daarvan op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1880

Zaaknummer: 17/05056

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: A.W.J. van Galen

Wetsartikelen: 263 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten tegen het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring bedoelde personen (telkens) door een samenweefsel van verdichtsels zijn bewogen tot afgifte van een geldbedrag.

Voor oplichting in de zin van artikel 326 lid 1 Sr is vereist dat iemand door een oplichtingsmiddel wordt 'bewogen' tot de in die bepaling bedoelde handelingen. Van het in het bestanddeel 'beweegt' tot uitdrukking gebrachte causaal verband is sprake als voldoende aannemelijk is dat het slachtoffer mede onder invloed van de door het desbetreffende oplichtingsmiddel in het leven geroepen onjuiste voorstelling van zaken is overgegaan tot (bijvoorbeeld) de afgifte van enig goed als bedoeld in artikel 326 lid 1 Sr. Het antwoord op de vraag of in een concreet geval het slachtoffer door een oplichtingsmiddel dat door de verdachte is gebezigd, is bewogen tot de in artikel 326 lid 1 Sr bedoelde handeling, is in sterke mate afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Bij het gebruik van het in deze zaak bewezen verklaarde oplichtingsmiddel 'samenweefsel van verdichtsels' gaat het in de kern om gesproken en/of geschreven uitingen die bij die ander een op meer dan een enkele leugenachtige mededeling gebaseerde onjuiste voorstelling van zaken in het leven kunnen roepen (vgl. HR 20 december 2016, ECLI:NL:HR:2016:2892).

Onder verwijzing naar hetgeen namens de verdachte in hoger beroep is aangevoerd, klaagt het middel in de eerste plaats over het oordeel van het hof dat de van de kant van de verdachte in onder meer het prospectus gegeven informatie over het gegarandeerde rendement van 8,9%, 10,2%, 11,2% of 12% per jaar dat tot het einde van de overeenkomst zou worden ontvangen, niet strookte met de werkelijkheid. Volgens het middel was die informatie op het moment dat zij werd gegeven niet onjuist en doet de omstandigheid dat achteraf bleek dat de intentie deze overeenkomst na te komen niet te realiseren was, daaraan niet af.

Uit de bewijsvoering van het hof blijkt onder meer dat (i) door de beleggers ingelegde gelden al vanaf de eerste inleggen in augustus en september 2007, in strijd met toezeggingen omtrent de directe storting van geleende gelden op een geblokkeerde rekening, werden doorgesluisd naar de onderneming van de verdachte en naar de medeverdachte, (ii) de medeverdachte

daarover heeft verklaard: 'ja, op dat moment gingen de belangen van ons, [verdachte] en ik, voor op de belangen van de aandeelhouders', (iii) de verdachte en zijn medeverdachte al in oktober/november 2007 wisten dat de kosten van het project dermate hoog waren dat zij geld tekortkwamen om de marketingkosten te dekken, (iv) gedurende de uitgifte van de obligaties behalve de gelden van de beleggers geen inkomsten werden gegenereerd, (v) de rentebetalingen werden verricht met de door de beleggers zelf ingelegde gelden en (vi) de aangeboden rentevergoeding in het begin 8,9% per jaar bedroeg en dat deze in de daaropvolgende maanden werd verhoogd tot uiteindelijk 12% eind 2007 zodat volgens de medeverdachte er mogelijk meer obligatiehouders zouden komen nu de obligatielening 'niet hard genoeg liep'. In de onder meer op deze omstandigheden gebaseerde beslissing van het hof ligt besloten dat de verdachte en zijn medeverdachte ten tijde van de met de beleggers gesloten overeenkomsten al wisten dat de nakoming van deze overeenkomsten ten aanzien van het overeengekomen rendement en de maandelijkse uitbetaling – in ieder geval op termijn – zo niet uitgesloten dan toch zeer onzeker was. Het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat de door de verdachte en zijn medeverdachte gegeven informatie over het gegarandeerde rendement van de belegging, evenals de informatie over het direct storten van de gelden op een geblokkeerde rekening, niet strookte met de werkelijkheid, is niet onbegrijpelijk. In het verlengde hiervan geeft het oordeel van het hof dat deze omstandigheid kan bijdragen aan het door het hof bewezen verklaarde 'samenweefsel van verdichtsels' niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Onbegrijpelijk is dat oordeel evenmin. Het middel faalt in zoverre.

Voorts klaagt het middel over het oordeel van het hof dat ook 'anderen' dan de in de bewezenverklaring met name genoemde personen door het bewezen verklaarde samenweefsel van verdichtsels werden bewogen tot de afgifte van geldbedragen.

Voor zover het middel bestrijdt dat ook anderen dan de in de bewezenverklaring genoemde personen gelden hebben afgegeven teneinde deel te nemen aan de door de verdachte en zijn medeverdachte aangeboden belegging, faalt het. Uit de bewijsvoering, in het bijzonder in het als bewijsmiddel 30 opgenomen overzicht dat door het hof als 'Ambtshandeling 42' is aangeduid, blijkt dat en door wie de ter belegging op de daartoe opengestelde rekening van [A] binnengekomen bedragen van in totaal € 1.047.750 zijn betaald. Dit betreft, afgezien van de in de bewezenverklaring genoemde personen, 91 andere personen.

Verder klaagt het middel over de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof dat ook die 'anderen' zijn 'bewogen' tot het doen van deze betalingen door een samenweefsel van verdichtsels.

Het hof heeft een algemene overweging gewijd aan de vraag of de in 'Ambtshandeling 42'

genoemde beleggers door het door het hof vastgestelde samenweefsel van verdichtsels zijn 'bewogen' tot het doen van deze betalingen. Deze overweging komt er kort gezegd op neer dat het hof ervan uitgaat dat de keuze van de beleggers hun gelden te beleggen bij [A] werd ingegeven door de wens daarop een rendement te verkrijgen en de zekerheid te hebben dat hun gelden op de juiste manier zouden worden besteed, alsmede dat zij zonder de onjuiste informatie hierover niet waren overgegaan tot de belegging van hun gelden bij [A]. Daartoe heeft het hof onder meer in aanmerking genomen dat in het algemeen geldt dat mensen die geïnteresseerd zijn in het beleggen van hun gelden teneinde daarmee een rendement te verwerven zich – alvorens daartoe over te gaan – direct of indirect laten informeren, en dat het gebruikelijk is dat dit gebeurt aan de hand van een prospectus, dan wel andere informatie, over het desbetreffende beleggingsproduct. Daarvan uitgaande heeft het hof geoordeeld dat het niet anders kan dan dat ook in het onderhavige geval de beleggers op grond van aan hen gegeven informatie over dit beleggingsproduct (waartoe behoort de inhoud van de overeenkomst zelf) de obligatieovereenkomsten met [A] zijn aangegaan, teneinde het in die informatie genoemde rendement te behalen. Op grond daarvan oordeelde het hof dat ook ten aanzien van de beleggers die in 'Ambtshandeling 42' zijn opgenomen geldt dat zij door de onwaarheden in de door de verdachte en zijn medeverdachte gegeven informatie, zijn bewogen geldbedragen ter belegging af te geven aan [A]. Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van deze – op algemene aannames gebaseerde maar niet reeds daarom onbegrijpelijke – redenering neemt de Hoge Raad in de eerste plaats in aanmerking dat noch in hetgeen namens de verdachte in hoger beroep is aangevoerd, noch in de schriftuur, noch anderszins met betrekking tot één of meer in 'Ambtshandeling 42' genoemde beleggers naar voren is gekomen dat hun beslissing tot afgifte van geldbedragen aan [A] ter belegging, gebaseerd was op andere informatie over die belegging dan de informatie die afkomstig was van de verdachte en zijn medeverdachte, zoals vermeld in onder meer het prospectus. Voorts neemt de Hoge Raad in dit verband in aanmerking dat het hof met betrekking tot 57 in zijn arrest genoemde personen, onder wie 49 andere personen dan de personen die in de bewezenverklaring zijn genoemd, heeft geoordeeld dat 'uit het onderzoek ter terechtzitting voldoende is gebleken dat voornoemde benadeelde partijen als gevolg van het (...) bewezenverklaarde handelen van verdachte rechtstreeks schade hebben geleden en dat deze schade aan verdachte kan worden toegerekend', op grond waarvan het hof hun vordering tot vergoeding van de door de benadeelde partijen geleden schade heeft toegewezen. Tot de gedingstukken behoren ten aanzien van al deze benadeelde partijen hun opgaven van de inhoud van hun vordering en van de gronden waarop deze berusten, vervat in de formulieren als bedoeld in artikel 51g lid 1 Sv, alsmede in daaraan gehechte bijlagen, waaronder in een aantal gevallen het door de desbetreffende benadeelde partij ontvangen, door het hof als bewijsmiddel 12 aan zijn beslissing ten grondslag gelegde prospectus. In dat verband geldt

voorts dat geen rechtsregel eraan in de weg staat dat een formulier voor voeging als bedoeld in artikel 51g lid 1 Sv – indien het voldoet aan de bewijsvoorschriften – voor het bewijs wordt gebruikt (vgl. HR 22 januari 2019, ECLI:NL:HR:2019:91). Tegen deze achtergrond geeft het oordeel van het hof dat niet uitsluitend de in de bewezenverklaring met name genoemde personen maar ook andere personen mede door de bewezen verklaarde gedragingen van de verdachte en zijn medeverdachte werden bewogen tot de afgifte van geldbedragen, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Ook in zoverre faalt het middel.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM, is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze elf maanden en een week beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1878

Zaaknummer: 17/04915

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: M.M.A.J. Goris

Wetsartikelen: 326 Sr

RECHTSPRAAK

Beslag op een geldbedrag van in totaal € 740,15 onder klager op grond van Europees onderzoeksbevel of Europees bevroingsbevel?

Het cassatieberoep is gericht tegen de beschikking van de rechtbank, waarin het door de klager ingestelde beklag tegen de inbeslagname onder hem van een geldbedrag van in totaal € 740,15 ongegrond is verklaard.

De rechtbank heeft – niet onbegrijpelijk – vastgesteld dat het onder de klager gelege conservatoir beslag op een geldbedrag van in totaal € 740,15 is gelegd op grond van een Europees bevroingsbevel.

Volgens het in Titel 5 ‘Europees bevroingsbevel’ opgenomen artikel 5.5.6 lid 1 Sv zijn enkele bepalingen uit Titel IX ‘Beklag’ van dat wetboek van overeenkomstige toepassing verklaard. Daaronder is echter uitdrukkelijk niet begrepen artikel 552d lid 2 Sv.

Volgens artikel 445 Sv staat tegen beschikkingen beroep in cassatie alleen open in de gevallen in dat wetboek bepaald. Nu in dat wetboek geen bepaling voorkomt volgens welke tegen een beschikking als de onderhavige beroep in cassatie openstaat, kan de klager in het ingestelde beroep niet worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de klager niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1810

Zaaknummer: 19/02296

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: J.M. Lintz

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Is sprake van ontucht plegen ‘met’ als verdachte zijn minderjarige kinderen handelingen bij een ander (de moeder) heeft laten verrichten of had artikel 250 lid 1 Sr als ‘geprivilegieerde specialis’ moeten worden toegepast?

Het middel klaagt met betrekking tot het onder 2 bewezen verklaarde onder meer over de toepassing in het onderhavige geval van artikel 249 lid 1 Sr.

Het hof heeft onder aanhaling van artikel 57 Sr de verdachte veroordeeld tot een gevangenisstraf van zeven jaren en negen maanden.

In aanmerking genomen dat de bewezen verklaarde gedragingen van de verdachte kunnen worden gekwalificeerd onder artikel 250 lid 1 aanhef en onder 1° Sr zonder dat dat wijziging van het in deze zaak toepasselijke strafmaximum ten gevolge heeft, heeft de verdachte onvoldoende belang bij zijn klacht.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van zeven jaren en negen maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeven jaren en zeven maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1882

Zaaknummer: 18/02459

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 249 Sr en 250 Sr

RECHTSPRAAK

***Niet-ontvankelijkverklaring in hoger beroep door kennelijke
verschrijving.***

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn hoger beroep, althans dat het dit oordeel ontoereikend heeft gemotiveerd.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 9 tot en met 11 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1892

Zaaknummer: 18/04141

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Blijkt (voorwaardelijk) opzet op seksuele verleiding van een minderjarige uit bewijsvoering van het hof?

Procureur-generaal J. Silvis heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring wat betreft het (voorwaardelijk) opzet niet uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid.

Blijkens zijn bewijsvoering heeft het hof het volgende vastgesteld. De verdachte, die 22 jaar ouder is dan [slachtoffer], heeft de in de bewezenverklaring genoemde ontuchtige handelingen verricht. De seksuele relatie is ontstaan toen de verdachte de handbalcoach was van [slachtoffer] en zij 16 jaar oud was. [slachtoffer] was een jong, kwetsbaar meisje, dat kampte met een eetstoornis en een moeizame relatie had met haar ouders. De verdachte was van deze kwetsbaarheid op de hoogte. [slachtoffer] besprak haar problemen met de verdachte. Hij fungeerde als vertrouwenspersoon voor [slachtoffer] en hij is onder meer met haar meegegaan naar een intakegesprek bij het centrum PsyQ waar zij werd behandeld, omdat [slachtoffer] hem liever daarbij wilde hebben dan haar ouders. [slachtoffer] keek tegen de verdachte op en was bang zijn vriendschap te verliezen; van een gelijkwaardige relatie was geen sprake. Zij durfde niet te zeggen dat de verdachte moest stoppen met seksuele handelingen; zij was bang dat hij haar zou laten vallen en zij alleen zou zijn. Aan deze feiten en omstandigheden heeft het hof de gevolgtrekking verbonden – en ook kunnen verbinden – dat sprake was van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht bij de verdachte op [slachtoffer].

Het hof heeft bewezen verklaard dat de verdachte, kort gezegd, door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht opzettelijk de aangeefster heeft bewogen ontuchtige handelingen te plegen of zodanige handelingen van de verdachte te dulden. Gelet op de hiervoor samengevat weergegeven bewijsvoering – in het bijzonder de vaststellingen dat de verdachte wist van de kwetsbaarheid van [slachtoffer] en dat zij haar problemen met de verdachte, haar 22 jaar oudere handbalcoach, besprak – alsmede de verklaring van de aangeefster dat de verdachte tegen haar had gezegd dat hij in het Wetboek van Strafrecht had opgezocht dat zij vanaf 17 jaar seksueel meerderjarig was en hij dan niet ervoor gestraft zou

kunnen worden en dat zij zich beter kon uitschrijven bij de handbal omdat hij dan niet erop aangekeken zou worden dat hij haar trainer was (bewijsmiddel 2), heeft het hof kennelijk geoordeeld dat het geval waarin het opzettelijk bewegen tot het plegen van ontuchtige handelingen of het dulden van zodanige handelingen van de verdachte niet kan worden bewezen verklaard, zich niet heeft voorgedaan. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. In het licht van de bewijsvoering als geheel doet daaraan niet af de enkele door het hof gebruikte frase dat de verdachte zich van zijn overwicht bewust had moeten zijn.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1881

Zaaknummer: 18/00259

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en M.T. Boerlage

Advocaten: H. Sytema

Wetsartikelen: 248a Sr

RECHTSPRAAK

Beledigen van moslims door in het centrum van Eindhoven te zeggen/roepen: ‘Moslims are terrorists.’

Het middel richt zich met rechts- en motiveringsklachten tegen de bewezenverklaring.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Een uitlating kan als beledigend worden beschouwd wanneer zij de strekking heeft een ander bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen en hem aan te randen in zijn eer en goede naam. Het oordeel dat daarvan sprake is, zal bij een uitlating die in het algemeen op zichzelf niet beledigend is, afhangen van de context waarin de uitlating is gedaan (vgl. HR 22 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ9796).

In het licht van de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 137c Sr moet worden aangenomen dat het beledigen van een groep mensen wegens hun godsdienst alleen onder artikel 137c Sr valt als men de mensen, behorend tot die groep, collectief treft in hetgeen voor die groep kenmerkend is, namelijk in hun godsdienst, en men hen beledigt juist omdat zij van dat geloof zijn. Vereist is dat de uitlating onmiskenbaar betrekking heeft op een bepaalde groep mensen die door hun godsdienst wordt gekenmerkt en zich daardoor onderscheidt van anderen (vgl. HR 10 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BF0655).

Het, onder meer in artikel 10 EVRM gegarandeerde, recht op vrijheid van meningsuiting staat aan een strafrechtelijke veroordeling ter zake van groepsbelediging in de zin van artikel 137c Sr niet in de weg indien zo een veroordeling een op grond van artikel 10 lid 2 EVRM toegelaten – te weten een bij de wet voorziene, een gerechtvaardigd doel dienende en daartoe een in een democratische samenleving noodzakelijke – beperking van de vrijheid van meningsuiting vormt. Bij de beoordeling van een uitlating in verband met de strafbaarheid daarvan wegens groepsbelediging in de zin van voormelde wettelijke bepaling, dient acht te worden geslagen op de bewoordingen van die uitlating alsmede op de context waarin zij is gedaan. Daarbij dient onder ogen te worden gezien of de gewraakte uitlating een bijdrage kan leveren aan het publiek debat of een uiting is van artistieke expressie. Tevens dient onder ogen te worden gezien of de uitlating in dat verband niet onnodig grievend is (vgl. HR 16 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3583).

Het hof heeft geoordeeld dat de in de bewezenverklaring weergegeven uitlating op zichzelf beschouwd beledigend is in de zin van artikel 137c Sr. Daarbij heeft het in aanmerking genomen dat de uitlating 'Moslims are terrorists' de strekking heeft moslims bij het publiek in een kwaad daglicht te stellen en hen als groep te treffen. Dit oordeel – dat het hof heeft geplaatst tegen de achtergrond van het hiervoor weergegeven kader – geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Voor zover het middel daarover klaagt, faalt het.

Voorts heeft het hof geoordeeld dat de gewraakte uitlating geen artistieke expressie inhoudt noch een bijdrage kan leveren aan enig maatschappelijk debat. Deze oordelen – die het hof heeft geplaatst tegen de achtergrond van het hiervoor weergegeven kader – geven niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en zijn ook zonder nadere motivering niet onbegrijpelijk. Voor zover het middel daarover klaagt, faalt het eveneens.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1816

Zaaknummer: 17/05728

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: M.M. van der Marel

Wetsartikelen: 137c Sr en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

Herzieningsverzoek op basis van een getuigenverklaring die het alternatieve scenario zou onderbouwen.

In de aanvraag wordt als novum aangevoerd dat de bij de aanvraag overgelegde verklaring van [betrokkene 1] het voor het hof geschetste alternatieve scenario nader onderbouwt. Volgens de aanvrager had dit, indien het hof bekend was geweest met de nieuwe getuigenverklaring, geleid tot vrijspraak.

Met de bij de aanvraag overgelegde verklaring van [betrokkene 1] beoogt de aanvrager zijn voor het hof geschetste alternatieve scenario nader te onderbouwen. Het bij het hof geschetste alternatieve scenario hield in dat een ander dan de aanvrager het wapen in de voorraadkast heeft gelegd om de aanvrager een hak te zetten. Het hof heeft dat verweer verworpen op de grond dat het dossier daarvoor, naast het enkele gegeven dat de voordeur van de woning van de verdachte niet goed afgesloten kon worden, geen enkel aanknopingspunt biedt. De overgelegde verklaring van [betrokkene 1] doet niet het ernstige vermoeden rijzen dat het oordeel van het hof dienaangaande onjuist is en wekt derhalve niet een ernstig vermoeden als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Uit de inhoud van de overgelegde verklaring volgt immers niet dat hetgeen de getuige heeft verklaard rechtstreeks ziet op het bij de uitspraak waarvan herziening wordt gevraagd ten laste van de aanvrager bewezen verklaarde feit.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1876

Zaaknummer: 19/03240

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen en kon het hof de niet-onherroepelijke veroordeling in strafverzwarende zin betrekken in de strafoplegging?

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het kon volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen als bedoeld in artikel 359 lid 3 tweede volzin Sv.

Artikel 359 lid 3 Sv moet aldus worden verstaan dat slechts kan worden volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen indien de verdachte het bewezen verklaarde duidelijk en ondubbelzinnig heeft bekend, tenzij sprake is van de aan het slot van die bepaling genoemde gevallen. De beantwoording van de vraag of de verdachte het bewezen verklaarde heeft bekend in de zin van genoemde bepaling, is mede afhankelijk van de – in cassatie slechts op zijn begrijpelijkheid te toetsen – uitleg door de feitenrechter van de door de verdachte afgelegde verklaring. Bij de beantwoording van de vraag of van een bekennende verklaring sprake is, kan in het bijzonder van belang zijn of die verklaring tevens elementen bevat die de tenlastelegging op één of meer onderdelen bestrijden, alsmede welke procesopstelling de verdachte heeft gekozen, waarbij in verband met het voortbouwende appel met name betekenis toekomt aan zijn procesopstelling in hoger beroep (vgl. HR 26 mei 2015, ECLI:NL:HR:2015:1342).

Het hof heeft geoordeeld dat het kon volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen, omdat de verdachte het bewezen verklaarde heeft bekend in de zin van artikel 359 lid 3 tweede volzin Sv. Daarbij heeft het hof acht geslagen op de inhoud van de verklaringen van de verdachte, afgelegd ter terechtzitting in hoger beroep, alsmede op de procesopstelling in hoger beroep waarbij de door de rechtbank gehanteerde bewezenverklaring en bewijsvoering niet door de verdediging zijn bestreden en uitsluitend een strafmaatverweer is gevoerd. Gelet op onder andere de verklaring en opstelling van de verdachte in hoger beroep, getuigt het oordeel van het hof niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt voorts over de strafmotivering. Het voert daartoe aan dat het hof ten

onrechte een strafrechtelijke veroordeling die nog niet onherroepelijk was, in strafverzwarende zin heeft betrokken in de strafoplegging.

De overweging van het hof dat de verdachte blijkens het Uittreksel Justitiële Documentatie in 2017 door de rechtbank te Arnhem is veroordeeld voor soortgelijke feiten, waarmee kennelijk tot uitdrukking is gebracht dat die veroordeling op het moment dat deze in het arrest bij de strafoplegging in aanmerking is genomen, onherroepelijk was, is niet zonder meer begrijpelijk aangezien voormeld uittreksel daarvoor geen steun biedt. Het middel klaagt daarover terecht. Het hoeft evenwel niet tot cassatie te leiden, omdat deze onvolkomenheid in het geheel van de strafmotivering van ondergeschikt belang is mede in aanmerking genomen dat het hof, wat de justitiële documentatie betreft, niet alleen de voormelde veroordeling uit 2017 in aanmerking heeft genomen, maar tevens onherroepelijke veroordelingen uit 2009 en 2014.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1889

Zaaknummer: 18/01733

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft het hof onvoldoende nauwkeurig aangeduid aan welke wettige bewijsmiddelen het zijn oordeel heeft ontleend en moet het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel geheel aan betrokkene worden toegerekend?

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel geheel aan de betrokkene moet worden toegerekend.

Vooropgesteld moet worden dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds zal kunnen vaststellen. Dan zal hij op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend. Dat betekent niet dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, verplicht is tot een verdeling te komen en evenmin dat pondspondsgewijze toerekening, ingeval de rechter wel tot een verdeling komt, dan op zichzelf het uitgangspunt dient te vormen. De omstandigheden van het geval zijn in dezen beslissend. Voor het antwoord op de vraag in hoeverre de rechter tot een nadere motivering van zijn oordeel is gehouden, komt bovendien gewicht toe aan de procesopstelling van de betrokkene (vgl. HR 9 december 2008, ECLI:NL:HR:2008:BG1667).

Mede gelet op de feiten waarvoor de betrokkene in de hoofdzaak is veroordeeld – waaronder het medeplegen van (gewoonte)mensensmokkel, valsheid in geschrift en gewoontewitwassen – vormen de door het hof in aanmerking genomen omstandigheden dat de betrokkene handelde als ‘de spin in het web van de organisatie’ en dat zij, hoewel dat vanwege haar positie in de organisatie op haar weg had gelegen, heeft nagelaten inzicht te geven in (eventuele) verdelingsafspraken met betrekking tot de opbrengsten, onvoldoende grond voor het oordeel van het hof dat het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel aan de betrokkene moet worden toegerekend. Daaraan doet niet af dat het hof tevens acht heeft

geslagen op de omstandigheid dat de medeverdachten in sommige – door het hof niet gespecificeerde – gevallen als referent een vergoeding hebben ontvangen, nu het hof niet heeft vastgesteld of aannemelijk heeft geoordeeld dat de opbrengsten voor de medeverdachten uitsluitend uit dergelijke vergoedingen bestonden.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1885

Zaaknummer: 18/03185

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Vaststelling wederrechtelijk verkregen voordeel via pondspondsgewijze verdeling.

Het middel klaagt dat het hof bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel dit voordeel niet pondspondsgewijs heeft verdeeld over de betrokkene en zijn mededader, zoals het hof blijkens zijn overwegingen wilde doen, maar in plaats daarvan de betalingsverplichting pondspondsgewijs heeft verdeeld.

Het hof heeft geoordeeld dat het totale wederrechtelijk verkregen voordeel pondspondsgewijs over de betrokkene en zijn mededader zal worden verdeeld. Daarin ligt als het oordeel van het hof besloten dat van het totale wederrechtelijke voordeel van € 35.038, dat de betrokkene en zijn mededader door middel van of uit baten van het medeplegen van het verstrekken van cocaïne en/of heroïne hebben verkregen, het wederrechtelijke voordeel dat de betrokkene heeft verkregen wordt geschat op € 17.519. Gelet daarop moet worden aangenomen dat het hof als gevolg van een kennelijke vergissing in zijn beslissing het bedrag waarop het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat, heeft vastgesteld op € 35.038. De Hoge Raad leest de beslissing van het hof daarom in zoverre verbeterd. Hierdoor komt aan het middel de feitelijke grondslag te ontvallen, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

Opmerking verdient het volgende. Een kennelijke misslag als de onderhavige leent zich bij uitstek voor herstel door het hof zelf. Het gaat immers om een onmiddellijk kenbare fout die zich voor eenvoudig herstel leent door de rechter(s) die op de zaak heeft/hebben gezeten overeenkomstig hetgeen de Hoge Raad heeft beslist in zijn arresten van 6 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BJ7243 en 12 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1478. Deze wijze van herstel verdient de voorkeur, omdat daardoor ondubbelzinnig – en op kortere termijn – duidelijkheid komt te bestaan omtrent de voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing.

Het middel klaagt voorts dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke

termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting van € 17.519.

De Hoge Raad verstaat dat het hof het bedrag waarop het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat heeft vastgesteld op € 17.519, vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 16.643 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1877

Zaaknummer: 17/03023

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: M.A.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Kan het bewezen verklaarde voor zover inhoudende dat het Ministerie van OCW is bewogen tot afgifte van meerdere geldbedragen, uit bewijsmiddelen worden afgeleid?

Het middel klaagt dat het onder 1 bewezen verklaarde, voor zover inhoudende dat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (in 2003 gewijzigd in Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, hierna: Ministerie van OCW) is bewogen tot afgifte van meerdere geldbedragen, niet uit de bewijsmiddelen kan worden afgeleid, althans dat de bewezenverklaring mede in het licht van een gevoerd verweer ontoereikend is gemotiveerd.

Het oordeel van het hof dat de Stichting [A] het Ministerie van OCW door de bewezen verklaarde oplichtingsmiddelen heeft bewogen 'tot afgifte' van geldbedragen is niet begrijpelijk, in aanmerking genomen dat uit de door het hof gebruikte bewijsmiddelen blijkt dat door het Ministerie van OCW te verstrekken geldbedragen reeds aan het begin van het jaar aan de Stichting werden toegekend en maandelijks als voorschot werden uitbetaald, alsmede dat het hof heeft vastgesteld dat de Stichting, om te voorkomen dat het die voorschotten moest terugbetalen, het Ministerie van OCW in strijd met de waarheid heeft voorgehouden dat sprake was van een viertal dienstverbanden met de in de bewezenverklaring genoemde personen. Zonder nadere motivering, die het hof niet heeft gegeven, is niet begrijpelijk het oordeel van het hof dat het aldus ontkomen aan een verplichting tot terugbetaling van die inschuld, kan worden aangemerkt als het bewegen 'tot afgifte' van geldbedragen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1879

Zaaknummer: 17/03448

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: C.H.W. Janssen

Wetsartikelen: 326 Sr

RECHTSPRAAK

Herzieningsverzoek naar aanleiding van forensisch DNA-onderzoek uit 2018.

Een nieuw en/of gewijzigd deskundigeninzicht kan onder omstandigheden worden aangemerkt als een 'gegeven' in de zin van artikel 457 Sv en kan daardoor grond zijn voor herziening van een onherroepelijk geworden uitspraak. De enkele omstandigheid dat een deskundige het bewijs anders weegt dan de rechter heeft gedaan is echter niet voldoende om het voor herziening vereiste 'ernstige vermoeden' te wekken (vgl. HR 26 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:736).

De aanvraag berust op de stelling dat uit het bij de aanvraag overgelegde rapport blijkt dat ook [betrokkene 1], de broer van aanvrager, niet kan worden uitgesloten als donor van een deel van het in spoor AABJ4503NL#03 aanwezige celmateriaal. Daartoe wordt, kort gezegd, aangevoerd dat het rapport weliswaar inhoudt dat de vijf unieke allelen van [betrokkene 1] niet zijn waargenomen in de desbetreffende bemonstering van de trui van het slachtoffer, maar dat 'in theorie de mogelijkheid aanwezig blijft dat er allelen van [betrokkene 3] met een maximum tot 31 aanwezig zijn in het mengprofiel veiliggesteld op de trui'. Die enkele mogelijkheid is echter niet voldoende om het voor herziening vereiste 'ernstige vermoeden' te wekken. Dit geldt te meer nu het rapport inhoudt dat er geen aanwijzing is verkregen voor de aanwezigheid van DNA van de referentiepersoon RAAM7787NL#02, zijnde [betrokkene 1], in het desbetreffende spoor. Bovendien was het hof ten tijde van de behandeling van de zaak er al mee bekend dat uit de resultaten van het door het NFI verrichte DNA-onderzoek naar voren komt dat niet kan worden uitgesloten dat het in de bemonstering gevonden Y-chromosomale DNA|mengprofiel van [betrokkene 1] is. Blijkens zijn bewijsoverwegingen heeft het hof mede naar aanleiding daarvan de mogelijkheid dat het ten laste van de aanvrager bewezen verklaarde misdrijf is gepleegd door [betrokkene 1] uitvoerig onderzocht, maar als onaannemelijk terzijde geschoven.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1757

Zaaknummer: 18/04699

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien en Y. Buruma

Advocaten: B.J. de Pree

Wetsartikelen: 457 Sv